

Årsplan 2023/2024

Espira Litlasund barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
Barnehagen skal fremme danning	9
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	13
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	14
Barns medvirkning	16
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	17
Tilvenning av nye barn	18
Samarbeid og sammenheng med skolen	19
Espira satsingsområder	20
Lokale satsinger	21
Vurderingsarbeid	23
Kontaktinformasjon	24

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Litlasund, Torvastad i Karmøy kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Litlasund barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
• Personalet skal være på gulvet sammen med barna nær barnas lek, ha et ledig fang, være lydhør, samtidig som barna må få tid til å løse opp i uenighet mellom seg selv og andre
• Vi deler oss i små grupper, ofte aldersinndelt
• Vi lar barna bli med å ordne opp og trøste når det skjer uenigheter, samt setter ord på hva som har skjedd

- De barna som ikke sover får dempet belysning på avdelingen, og det legges til rette for rolige aktiviteter (lese bøker, synge, pusle mm.)
- Vi begynner smått med å ha smøremåltid der barna selv får delta aktivt med å smøre på brødskiven. Under måltid har vi samtaler sammen med barna og legger til rette for at barna seg imellom får prate sammen, også vente på tur og lytte til andre. Barna er selv med å rydde sin egen tallerken og annet tilbehør.

Med de de mellomste:

- Vi legger til rette for mindre lekegrupper, og har ulike rom soner barna kan få være i
- Vi gir barna positive tilbakemeldinger, og at de får forståelse mellom rett og galt. Vi lar barna bli med å ordne opp og trøste når det skjer uenigheter, samt setter ord på hva som har skjedd
- Vi har smøremåltid der barna selv får smøre, sende til hverandre, vente på tur, samtale sammen og lytte til hverandre. Barna deltar aktiv og rydder av bordet
- Vi har lesestol på avdelingen der barna kan finne en bok å ha en stille stund.

Med skolespirene:

- Vi er en livsglede barnehage og besøker de eldre på Storesund BU-og behandlingshjem. Her finner barna på aktiviteter sammen med de eldre, som å synge, spise sammen, eller gjøre en formingsaktivitet
- Vi gir barna positive tilbakemeldinger, og at de får forståelse mellom rett og galt
- Vi har smøremåltid der barna selv får smøre, sende til hverandre, vente på tur, samtale sammen og lytte til hverandre. Barna deltar aktiv og rydder av bordet
- Vi har lesestol på avdelingen der barna kan finne en bok å ha en stille stund.
- Samtaler med barna om vennskap, og deler barna i mindre grupper.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.

I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.
---	--

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene:

- Dele i små grupper og ha fokus på få overganger slik at barna får tid til å være i leken og aktiviteten de er i.
- Legge til rette for valgfrihet i forhold til hva de ønsker å leke med. Undre oss sammen med barna inn i deres lekeverden
- Tilby et variert lekemiljø med mengde av samme type leke, også udefinerbart materiell som naturmateriale, kasser, rør, pinne, mm).
- Rullere på leker (bytte ut med jevne mellomrom).
- Være aktive voksne som ler sammen med barna og skaper god stemning rundt barna

Med de mellomste:

- Dele i små grupper og ha fokus på få overganger slik at barna får tid til å være i leken og aktiviteten de er i
- Ta barna med på å lage lekemiljø i lekesonene utfra sine interesser, fra barns ståsted
- Ta udefinerbare leker og lekemateriell inn i lekemiljø som er tilgjengelig for barna. Ha mengder av samme leker
- Vi lytter til hva barna ønsker og tar de med i prosessen ved endring i lekemiljøer
- Vi legger til rette for frilek, regelleker og tradisjonsleker inne og ute
- Aktive voksne som lytter, støtter, og er tilgjengelige nær barna (i og vedsiden av leken)

Med skolespirene:

- Har tilpasset skolespireopplegg med tema vennskap og følelser der barna får medvirke i innhold (lek, dramatisering)
- Prosjektarbeid med tema. Være åpen for barns innspill og la de få medvirke i endring og vurdering via barnesamtaler
- Lage ulike lekesoner og ta barna med i prosessen rundt lekemiljø
- Gi rom for barns frie lek
- Ta del i barnas rollelek
- Ha tradisjonsleker og regellek ute sammen med barna, og være aktive voksne som veileder og støtter

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme læring: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
• Stille barna nysgjerrige spørsmål, «bade» barna i mange ord, og gjenta det barna sier, samt utvide setninger
• Ha ulike samlinger med tema og prosjektarbeid der barna får medvirke innhold
• Oppmuntre barna til å lære selv (påkledning, måltid, osv.)
• Tilstedeværende voksne som er nær og med barna, i dialog og lydhøre
• La barna ta del i prosessen rundt dokumentering av barnas aktiviteter

- Via bruk av digitale verktøy
- Er delaktige i brannvern høst/vår med (Bjørnis)

Med de mellomste:

- Ha ulike samlinger med tema og prosjektarbeid der barna får medvirke innhold
- Bruke eventyr, realfag og bevegelse inn i tema og prosjektarbeid (forskefabrikk, musikk, dramatisering)
- Oppmuntre barna til å lære selv (påkledning, måltid, osv.)
- Tilstedeværende voksne som er nær og med barna, i dialog og lydhøre
- La barna ta del i prosessen rundt dokumentering av barnas aktiviteter
- Via bruk av digitale verktøy
- Øve på trafiksikkerhet (Tarkus), førstehjelp (Henry) og brannvern (Bjørnis)

Med skolespirene:

- La barna medbestemme i prosjektarbeid og valg av ulike materialer
- La barna prøve å mestre selv (ha orden på sin plass i garderoben, påkledning, måltid, osv)
- La barna få være medskaper i lekemiljø, samt bli med i endring og vurdering (barnesamtaler)
- Via bruk av digitale verktøy
- Øve på trafiksikkerhet (Tarkus), førstehjelp (Henry) og brannvern (Bjørnis)

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.

Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.
--	--

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme danning:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal observere og se hva barna interesserer seg for, ta barnas uttrykk og meninger med i endringer • Hjelp barna å ordne opp seg imellom der en setter ord på følelser og handlinger • Møte barna med «så fint å se deg» • Gi positive tilbakemeldinger til barn og voksne • La barna prøve å mestre selv og hjelpe dem å mestre det vi tror de kan klare ytterligere <p>Med de mellomste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal observere og se hva barna interesserer seg for, ta barnas uttrykk og meninger med i endringer • Hjelp barna å ordne opp seg imellom der en setter ord på følelser og handlinger • Ha familiehus i garderoben på barnets plass • Alle skal få ha noen å leke sammen med, samtidig skal vi lage rom for å trekke seg vekk alene. • Møte barna med «så fint å se deg» • Gi positive tilbakemeldinger til barn og voksne • Ta vare på nærmiljøet med å plukke søppel, prate om hvordan bevare og ta vare på naturen rundt oss • La barna prøve å mestre selv og hjelpe dem å mestre det vi tror de kan klare ytterligere

Med skolespirene:

- Medbestemme i demokratisk fellesskap (spirebelønning)
- Alle skal få ha noen å leke sammen med, samtidig skal vi lage rom for å trekke seg vekk alene.
- Ta vare på nærmiljøet med å plukke søppel, prate om hvordan bevare og ta vare på naturen rundt oss
- Gi positive tilbakemeldinger til barn og voksne
- Hjelpe barna å ordne opp seg imellom der en setter ord på følelser og handlinger
- Vi skal observere og se hva barna interesserer seg for, ta barnas uttrykk og meninger med i endringer

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor leke fellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt

fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene:

- Verne om vennskap, alle skal ha noen å leke med, og vise forståelse for alenetid
- Dele i mindre grupper
- Speile seg i andre
- Ha nok tilgjengelige leker

Med de mellomste:

- Verne om vennskap, alle skal ha noen å leke med, og vise forståelse for alenetid
- Skape felles opplevelser sammen i barnehagehverdagen og ha grupper på tvers av avdelingene
- Dele i mindre grupper
- Speile seg i andre
- Ha nok tilgjengelige leker

Med skolespirene:

- Verne om vennskap, alle skal ha noen å leke med, og vise forståelse for alenetid
- Skape felles opplevelser, rom for sosial samhandling og dialog om disse felles opplevelsene
- Dele i mindre grupper
- La barna få ta del i valg og mengde av leker og materiell

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkreter etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkreter etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
• Leser for barna (inne og ute), og samtale med dem om bildene (peke og prate)
• bruker eventyrkofferter (snakkepakken, språklek)
• Sette av tid til lesing, ha bøker tilgjengelige i barnas høyde, bruke spirebiblioteket
• Bruke sang og musikk, tegn til tale, rim og regler
• Benevne og utvide barnas ordforråd

- Dele i små grupper der en er bevisst barna som snakker mindre, invitere dem inn
- Bruke babblarne

Med de mellomste:

- Leser for barna (inne og ute), og samtale med dem om bilder og innhold
- bruker eventyrkofferter (snakkepakken, språklek)
- Sette av tid til lesing, og ha bøker tilgjengelige i barnas høyde
- Bruke sang og musikk, tegn til tale, rim og regler
- Benevne og utvide barnas ordforråd
- Dele i små grupper der en er bevisst barna som snakker mindre, invitere dem inn
- Spille brettspill og lotto
- Bruke spirebiblioteket aktivt

Med skolespirene:

- Leser for barna (inne og ute), og bruker eventyrkofferter (snakkepakken, språklek)
- Sette av tid til lesing, og ha bøker tilgjengelige i barnas høyde
- Bruke sang og musikk, tegn til tale, rim og regler
- Benevne og utvide barnas ordforråd
- Dele i små grupper der en er bevisst barna som snakker mindre, invitere dem inn
- Spille brettspill
- Ta barna med på bibliotekbesøk
- Bruke spirebiblioteket aktivt

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et

noe som barnet ser frem til.	fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.
------------------------------	---

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se og lytte til barna • Ha rom for alle følelser og alle personligheter • Modellere hva en god venn er, å vise omsorg og nestekjærlighet • Bruke verktøy fra De utrolige årene (DUÅ) • Æ E MÆ – Snakke om kroppen, og tilpasse tema om kroppen (bli kjent med kroppen, bli glad i egen kropp, ha respekt for andres kropp, bli kjent med egne følelser, meg selv og min familie) <p>Med de mellomste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruke vennebok samlingen om tema vennskap og ulike følelser • Se og lytte til barna • Ha rom for alle følelser og alle personligheter • Bruke verktøy fra De utrolige årene (DUÅ) • Ha tema vennskap i samling • Æ E MÆ – Snakke om kroppen, og tilpasse tema om kroppen (bli kjent med kroppen, bli glad i egen kropp, ha respekt for andres kropp, bli kjent med egne følelser, meg selv og min familie) <p>Med skolespirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se og lytte til barna • Ha rom for alle følelser og alle personligheter • Ha tema vennskap i samling • Bruke verktøy fra De utrolige årene (DUÅ) • Æ E MÆ – Snakke om kroppen, og tilpasse tema om kroppen (bli kjent med kroppen, bli glad i egen kropp, ha respekt for andres kropp, bli kjent med egne følelser, meg selv og min familie). Bruke noe fra Stine Sofie stiftelsens barnehagepakke

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

- Observere hva barna interesserer seg i å legge til rette for det
- Endre på planer/turer etter barnas signaler.
- Bruke oppstarts/foreldresamtaler og spør hva barna liker å gjøre.

Me de mellomste:

- La barna få medvirke i valg av ulike aktiviteter
- La barna ta del i prosjektplanlegging
- La barna få bli med å vurdere og ta deres innspill med oss i videre planlegging
- Ha barnesamtaler
- Være lydhøre voksne som ser og lytter til barna
- Være åpne og utforskende voksne fra barneperspektiv.

Med skolespirene:

- La barna få medvirke i valg av ulike aktiviteter
- La barna ta del i prosjektplanlegging
- La barna få bli med å vurdere og ta deres innspill med oss i videre planlegging
- Ha barnesamtaler
- Være lydhøre voksne som ser og lytter til barna
- Være åpne og utforskende voksne fra barneperspektiv.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Alle spørsmål og innspill fra foreldre besvares på en åpen og inkluderende måte. Vi er svært opptatt av at både barn og foreldre skal oppleve å bli godt tatt imot om morgenen. Når barnet blir hentet vil personalet fortelle noe fra barnets dag i barnehagen.

Vi samarbeider med FAU og SU. FAU skal fremme foreldregruppens felles interesser, og bidra til at barnehagen i samarbeid med hjemmet skaper det beste barnehagetilbudet til barna. SU (samarbeidsutvalget) består av to representanter fra eier (styrer og ett personal). SU skal være rådgivende, kontaktskapende og samordne, og uttaler seg i viktige saker om barnehagens innhold og virksomhet.

Foreldremøte arrangeres en gang per år i forbindelse med barnehageårets oppstart. Nye foreldre blir invitert til et velkomst- og informasjonsmøte med styrer og pedagogisk ledere før sommerferien. Vi tilbyr to foreldresamtaler i året (høst/vår). Dersom foreldre eller barnehagen kjenner behov for en ekstra samtale kan dette avtales med pedagogisk leder på den enkelte avdeling.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Vi tilbyr åpen barnehage de fleste onsdager i perioden oktober-mai fra klokken 09.30-10.30. Den gode starten er et pedagogisk tilbud og en møteplass for liten og stor sammen. Informasjon blir lagt ut i spireportal og på facebook siden vår.

Vi tilbyr en besøksdag i forkant av oppstart slik at dere sammen med barnet får leke litt på avdelingen og møte personalet. Vi tilbyr minst fem dager sammenhengende tilvenning der en av dere foresatte er sammen med barnet i barnehagen. Ved behov kan tilvenningsperioden utvides. I etterkant av oppstart blir det en oppstartssamtale og en oppfølgingsamtale etter vel åtte uker. Les mer i småspirestandaren til Espira om tilvenning nye barn som du finner under punktet hva.

Barna har en voksen som er sammen med dem og følger barnet opp. Dersom barnet får en bedre relasjon til en annen voksen på avdelingen overfører vi barnet til den ansatte med best relasjon.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med **skolespirene**:

Barnehagen følger Karmøy kommune sine overgangsrutiner for førskolebarna. Der følger vi et årshjulet kommunen har laget. I november har styrer og representant fra PPT samtale med rektor om barn med som har stort behov for særskilt tilrettelagt omsorgs - eller lærlingsmiljø og eventuell spesialundervisning.

I mars møter styrer/ped leder, rektor for overføring av informasjon på individ nivå slik at skolen får oversikt over barn med spes ped og barn som kan ha behov for individuell tilrettelegging. I april/mai inviterer skolen skolespirene til besøksdager, en sammen med foresatte og en dag sammen med barnehagen. Pedagogisk leder har overføringssamtaler med kontaktlærer før sommeren, med samtykke fra foresatte.

Barnehagen går på turer til skolen, der barna er ute og leker på uteområdet og besøker SFO. I løpet av våren inviterer barnehagen foresatte til avslutningssamtale.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene:

- Legge til rette for lesestunder
- Dele barna inn i mindre grupper
- Bruke eventyr (snakkepakken)
- forskerfabrikken og prosjektarbeid
- Gå på avdelingsturer hver uke i små grupper.

Med de mellomste:

- Yoga
- Forskerfabrikken
- dramatisering og eventyrstund
- Tur i nærmiljø og 59 grader nord-tur
- Voksenstyrt og selvbestemt lek.

Med skolespirene:

- Via prosjektarbeid tema skogen
- Mye på tur der bøker og ulike aktiviteter tas med
- 59 grader nord-tur, deltar på vikingfestival og Espira lekene.

Lokale satsinger

Hva
<ul style="list-style-type: none">
- Spirebibliotek i barnehagen med tilbud om utlån av bøker og flere eksemplere av hver bok.
- REKOM: Karmøy Kommunes lokale satsninger
- Trygt og godt barnehagemiljø: Karmøy kommunes lokale satsninger
- Pedagogiske lekemiljøer i samarbeid med Espira og Line Melvold

Hvorfor
<p>Spirebibliotek: Språk er et av Espiras satsningsområder fordi vi vet at gode språklige ferdigheter er avgjørende for barns livsmestring både sosialt, kognitivt og emosjonelt. Dessuten henger språk, kultur og identitet tett sammen. Å lese bøker sammen er både hyggelig og viktig språkstimulering. Bred forskning viser sammenheng mellom boklesing og språklige ferdigheter. Barna som blir lest med møter nye ord, nye måter å sette ord sammen på og kanskje og spennende samtaler om det barnet er og blir opptatt av. Gjentakelser er bra for barns språkutvikling.</p> <p>REKOM: Barnehagebasert kompetanse og kvalitetsutvikling. Faglig, forskningsbasert kompetanseutvikling for personalet der vi har pedagoger som deltar på lærende nettverk. Gjennom REKOM får vi faglig påfyll av teori og nyere forskning, oppnår felles læring som fører til endring av praksis og kultur ut ifra barnehagens behov. REKOM bidrar til å støtte iverksettelse av rammeplanen og utvikler barnehagen som lærende organisasjon med faglig støtte fra Høyskolen Vestlandet (HVL)</p> <p>Trygt og godt barnehagemiljø: Barnehagen skal arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring for barna i barnehagen, og sørge for at alle barn har et trygt og godt barnehagemiljø.</p> <p>Videre tar trygt og godt for seg kjernebegrep psykososialt miljø, nulltoleranse, forebygging, krenkelser og inkludering. Hensynet til barnets beste er alltid i fokus. Samarbeid med barnets hjem vies også plass i trygt og godt. Personalet får kompetanseheving på fagområdet.</p> <p>Pedagogiske lekemiljø: Vi vil tilby barna varierte og spennende lekemiljø med bruk av ulike materiale og mindre definerbare leker. Vi ønsker at leken skal vare lenger og at barna i større grad får bruke fantasien og kreativiteten sin.</p>

Hvordan
<p>Slik jobber vi med lokale satsninger:</p> <p>Spirebibliotek:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi vil lese inne og ute med barna
• Vi lar barnas interesse og oppmerksomhet styre. Snakke sammen underveis i lesingen med barna, også de som ikke enda har språk. Sette ord på bildene og nytte handlingen til barnets liv. Lese samme bok flere ganger
• Tilpasset spirebibliotek lett tilgjengelig med muligheter for å låne bøker med seg hjem, og å låne bøker med seg inn på avdelingen.

REKOM:

- Vi deltar på Karmøy kommune sine lærende nettverk om emne i tråd med barnehageloven §41,42,43.
- Lar barna få medvirke via barnesamtaler

Trygt og godt barnehagemiljø:

- Deltar på lærende nettverk sammen med andre barnehager
- Bruker de utrolige årene (DUÅ) sine utviklingsplaner med barn som har behov for ekstra støtte i perioder slik at alle barn får mulighet til å være inkludert i fellesskapet og bygge vennskap
- Har innsatsteam i barnehagen som en gang i måneden og drøfter observasjoner omkring sårbare barn.
- Barns medvirkning tar med i vurderinger via barnesamtaler

Pedagogiske lekemiljø:

- Vi vil ha fokus på mer mengde av samme type leke slik at flere barn kan leke med samme ting samtidig
- Barna skal få medvirke i lekemiljøene med at de voksne hører på deres tanker og innspill, samt interesser.
- La barna få delta i prosessen med å lage lekemiljøene.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Vi vurderer det pedagogiske opplegget og det psykososiale barnehagemiljøet i felles refleksjon på møter.

- I vår barnehage arbeider vi systematisk med å vurdere det pedagogiske arbeidet ved å observere det enkelte barns trivsel og utvikling fortløpende og sette inn tiltak ved behov.
- Vi dokumenterer, vurderer og evaluerer det pedagogiske arbeidet gjennom periodeplaner, ukeplaner og nyhetsfeed i spireportalen. Spireportalen er Espira digitale plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foresatte.
- Vi lager periodeplaner som informerer foreldre/ansatte om det pedagogiske arbeidet. Periodeplanene skal alltid vurderes før ny periodeplan publiseres.
- Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, som kalles Espira Blikk. I Espira blikk vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurdering setter barnehagen mål

og tiltak for utviklingsområder. Denne vurderingen skjer 1 gang pr år. I tillegg har vi vurdering utenfra annethvert år. Da får barnehagen besøk fra en annen barnehage som observerer og kommer med tilbakemeldinger på den pedagogiske praksisen de har observert. I Espira Blikk har vi vårt eget vurdering team som består av styrer og to pedagoger.

- Vi bruker avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager, barnesamtaler og brukerundersøkelsen til å gjøre vurderingsarbeid.
- I vår barnehage bruker vi utviklingssamtaler med nærmeste leder hver 8 uke for å vurdere praksis og utvikling hos den enkelte ansatte for å sikre at alle arbeider mot samme mål.
- Vi er en del av REKOM – barnehagebasert kompetanseutvikling og vurdering gjennom Karmøy Kommune og HVL som skal bidra til at vi er en lærende organisasjon i utvikling.
- Vi benytter oss av Tett på teamet i Karmøy kommune for å vurdere enkelt barns trivsel og tilrettelegging av det allmenne pedagogiske tilbudet for barn som har behov for ekstra støtte.

Kontaktinformasjon

Styrer	Inger Lise Fostenes
E-post	Inger.lise.fostenes@espira.no
Telefon	928 14 445
Adresse	Fagervollvegen 4, 4260 Torvastad